

KOKAIIN URIINIS

Lühend	U-Coc
Mõiste	Kokaiin on alkaloid, kesknärvisüsteemi stimulant ja lokaalne anesteetikum. Kokaiin tekitab väga suurt psüühilist sõltuvust ja võib tekitada ka füüsilist sõltuvust. Intoksikatsiooni sümptomid: müdriaas, sooleperistaltika kiirenemine, tahhükardia, hüpertensioon, hüpertermia, agitatsioon, rasketel juhtudel kooma. Kardiotoksilisuse tõttu võib esineda äkksurm. Kokaiini metaboliite on võimalik määrata uriinis 2–3 päeva pärast tarbimist.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ teadvushäire diagnostika erakorralisel patsiendil ▪ kahtlus kokaiini mürgistusele NB! Uuring ei ole ette nähtud sõltuvusaine kuritarvitamise tuvastamiseks!
Patsiendi ettevalmistus	Teavitage teadvusel olevat adekvaatset patsienti proovivõtu eesmärgist.
Proovivõtu vahendid	Uriinitops keeratava korgiga
Materjali säilivus ja transport	Uriin: 2–8 °C 2 päeva, –20 °C pikemaajaliselt
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Immuunkromatograafia (kiiruuring)
Referentsvahemikud	Negatiivne
Tõlgendus	<p>Positiivne Kokaiini metaboliitide sisaldus uriinis ületab uuringu läviväärtust:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kokaiini tarbimine ▪ kokaiinist tingitud intoksikatsioon <p>NB! Patsiendi poolt kasutatud ravimid võivad analüüsil anda ristreaktsiooni (valepositiivse tulemuse). Seetõttu ei kasutata kiiruuringut narkootilise aine kuritarvitamise sedastamiseks. Ristreaktsiooni kahtluse korral palume võtta ühendust konsulteeriva laboriarstiga.</p> <p>Sõltuvusaine kuritarvitamise sedastamiseks tuleb positiivne uuringu tulemus kindlasti kinnitada referentsmeetodil (mass-spektromeetria või gaaskromatograafia). Positiivse tulemuse kinnitamise vajadusest palume teavitada konsulteerivat laboriarsti igal konkreetsel juhul eraldi.</p> <p>Negatiivne</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kokaiini metaboliite uriinis ei leidu ▪ kokaiini on tarbitud, kuid selle metaboliitide kontsentratsioon uriinis jääb alla läviväärtuse ▪ kokaiini on tarbitud, kuid proovimaterjali on lahjendatud või sellele on lisatud pleegitavaid või desinfitseerivaid aineid
Konsultatsioon	Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66141
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns DE (2006) Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics, 4th Edition, Elsevier Saunders: 1335-1336 2. Kariis T, Jänes V, Mumma J. (2001) Narkomaania ravijuhis: 10–11
Koostaja	Vaike Viia